

PÉČE O TRACHEOSTOMICKOU KANYLU V DOMÁCÍM PROSTŘEDÍ

EDUKAČNÍ MATERIÁL PRO PACIENTY ◀.....

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLOMOUC

***Vážená paní, vážený pane,
byla Vám zavedena tracheostomická kanyla. Do-
mácí péči by Vám měl usnadnit tento informační
materiál. Krok za krokem Vám přiblížíme postupy,
aby byla zachována její průchodnost a čistota.***

Obsah edukačního letáku

1. Péče o tracheostomickou kanylu a její okolí

- Pomůcky k péči
- Postup
- Součásti TSK tracheostomické kanyly
- Čištění vnitřního pláště

2. Odsávání z tracheostomické kanyly

- Pomůcky k odsávání
- Postup

3. Zásady správné inhalace

- Pomůcky k inhalaci
- Postup

4. Příslušenství

- Vlhký nos
- Mluvicí ventil

5. Výbava při propuštění

1. PÉČE O TRACHEOSTOMICKOU KANYLU A JEJÍ OKOLÍ

💡 *Péče o tracheostomickou kanylu je důležitá z důvodu zajištění její průchodnosti.*

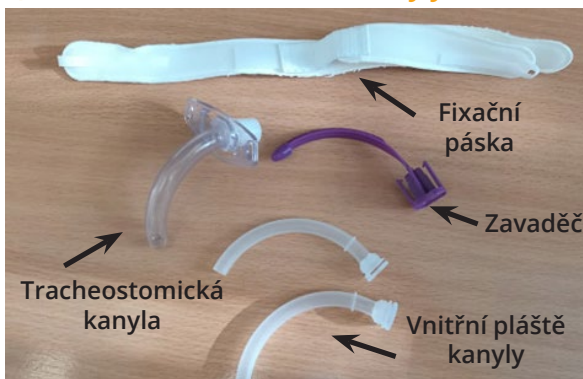
a) Pomůcky k péči

- čistící kartáček
- tracheostomické čtverečky
- mast k ošetření okolí tracheostomatu (při zarudnutí okolí)
- čistá voda, žínka

b) Postup

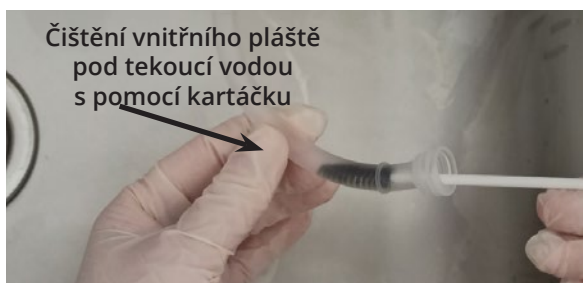
- postavte se před zrcadlo s pomůckami
- vytáhněte čtvereček zpod kanyly
- vyjměte vnitřní plášť kanyly a pod tekoucí vodou vyčistěte kartáčkem (součást balení) vnitřek pláště okolí pláště
- ošetřete okolí tracheostomatu (omyjte vlažnou vodou, při podráždění okolí pokožky použijte vhodné masti k ošetření – Calciová kalciová mast, Caviol, Menalind pasta, Actimarigel, ...)
- zasuňte zpět vnitřní plášť
- vložte pod tracheostomickou kanylu čistý nastřížený čtvereček (čtvereček si měňte dle potřeby, jako prevenci mokvání kůže udržujte tracheostoma v suchu)

c) Součásti tracheostomické kanyly

d) Čištění vnitřního pláště

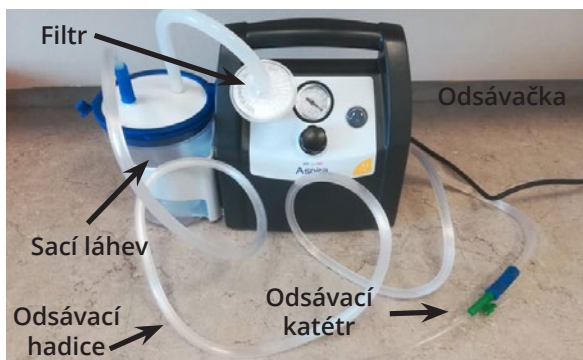

2. ODSÁVÁNÍ Z TRACHEOSTOMICKÉ KANYLY

💡 Z tracheostomické kanyly je třeba odsávat hlen vždy, když se vám bude hůře dýchat.

a) Pomůcky k odsávání

- funkční odsávačka s příslušenstvím
- sterilní odsávací katétr
- nádoba s dezinfekčním roztokem k proplachu hadice

b) Postup odsávání

- odsávejte vždy v sedě nebo polosedě
- proveďte řádnou hygienu rukou
- napojte odsávací katétr na odsávací hadici a zapněte odsávačku
- nikde se nedotýkejte koncem katétru
- odsávací katétr zavádějte pouze po délku kanyly (6–8 cm)
- začněte odsávat při postupném vytahování odsávacího katétru
- neodsávejte déle než 10 vteřin
- po použití katétr vyhodte
- nakonec propláchněte hadici dezinfekčním roztokem a vypněte odsávačku
- proveďte řádnou hygienu rukou

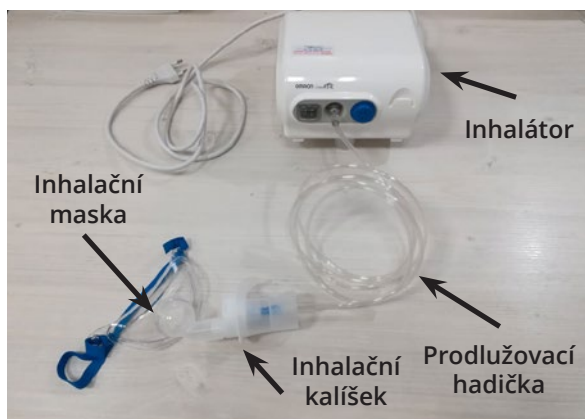

3. ZÁSADY SPRÁVNÉ INHALACE PŘES TRACHEOSTOMICKOU KANYLU

💡 *Inhalace je důležitá pro uvolnění svalstva průdušek, hleny z dýchacích cest a zvlhčení sliznice. Inhalujte libovolně dle potřeby.*

a) Pomůcky k inhalaci

- vhodný inhalátor
- masku a další příslušenství
- inhalační roztok – Vincentka, Mořská voda, Aqua sterilní voda z lékárny
- inhalační léky – Ambrobene, Bromhexin, Mucosolvan, (léky nikdy neinhaluje na noc)
- papírové kapesníky, látkové kapesníky / pleny a igelitový pytel nebo nádoba na odpad

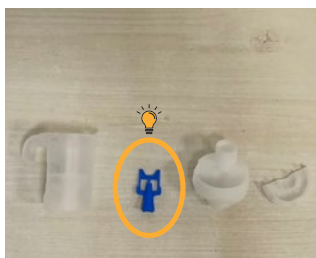

💡 *Inhalační kalíšek je rozložitelný a omyvatelný.*

Složený kalíšek

Rozložený kalíšek

💡 *Bez této součástky inhalátor nebude fungovat*

b) Postup inhalace

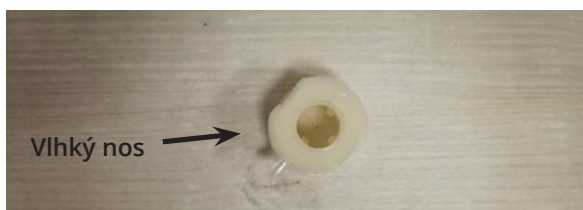
- proveďte řádnou hygienu rukou
- připravte si inhalátor a aplikujte inhalační roztok / lék do inhalačního kalíšku
- rovně se posadte a připravte si k ruce kapesníky pro případ zvýšené tvorby hlenu a nádobu na odhození použitých papírových kapesníků
- masku upevněte na tracheostomii pomocí gumičky, která je součástí masky
- zapněte inhalátor a vdechujte páru
- po inhalaci uvolněte masku kolem krku a vypněte inhalátor

- po ukončení uklidte pomůcky, inhalační masku ale-
spoň 1x denně opláchněte horkou vodou, vysušte
a schovejte do sáčku k dalšímu užití
- po aplikaci proveďte řádnou hygienu rukou

4. PŘÍSLUŠENSTVÍ

a) Vlhký nos

💡 Pomocník, kterého nasazujeme na tracheostomickou kanylu, aby docházelo ke zvlhčování sliznice dýchacích cest, tím předcházíme k tvorbě krust a následnému ucpání kanyly. Zároveň napomáhá k lepšímu vykašlávání hlenu.

b) Mluvicí ventil

💡 *Pomůcka, umožňující snadnější mluvení.*

- vhodné pouze pro pacienta se zachovaným hrtanem
- nelze použít u pacientů po totální laryngektomii

5. VÝBAVA TRACHEOSTOMOVANÉHO PACIENTA PŘI PROPUŠTĚNÍ

- 1ks tracheostomická kanyla (druhá tracheostomická kanyla je vydána pacientovi při kontrole v ambulanci)
- domácí odsávačka (plně hrazena pojišťovnou)
- inhalátor (plně hrazen pojišťovnou)
- gázové čtverce pod kanylu (poukaz)
- odsávací cévky (poukaz)

NA PŘÁNÍ PACIENTA:

- vlhký nos (vyšší doplatek)
- mluvicí ventil (vyšší doplatek)

ZPRACOVALA:

Magda Dragounová DiS.
René Vlach

ODBORNÝ GARANT:

Mgr. Radka Eliášová

*„Nepotká nás nic těžšího,
než jsme schopni unést.“*

KONTAKT:

Otolaryngologická klinika

Nepřetržitá služba

Fakultní nemocnice Olomouc

I. P. Pavlova 185/6, 779 00 Olomouc
ambulance - budova E

telefon: 588 444 111, 588 442 827

www.fnol.cz